

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

1ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνεδρίασε στις 31 Ιανουαρίου 2025 με την εξής σύνθεση: Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Πρόεδρος, Αικατερίνη Ζερβού, Μέλος και Αθηνά Μπουζιούρη, Μέλος - Εισηγήτρια.

-Για να εξετάσει την προδικαστική προσφυγή με ημερομηνία 23/12/2024 και Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 1882/24-12-2024 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» που εδρεύει στο ..., οδός ... και εκπροσωπείται νόμιμα.

ΚΑΤΑ

-Του ... που εδρεύει στο ... και εκπροσωπείται νόμιμα.

-Της παρεμβαίνουσας ... επιχείρησης με την επωνυμία «...» που εδρεύει στην
...,

=====

Με την προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα ζητά να ακυρωθεί η απόφαση της ... Επιτροπής της αναθέτουσας αρχής με αριθμό .../2024 που περιέχεται στο απόσπασμα πρακτικού συνεδρίασης .../...-...-2024 με θέμα *«Έγκριση Πρακτικού και κατακύρωση του αποτελέσματος στον οριστικό ανάδοχο διενέργειας του διαγωνισμού της υπηρεσίας με τίτλο: '...'»*, με το οποίο εγκρίθηκε το πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού με ημερομηνία .../.../2024 και κατακυρώθηκε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού στην παρεμβαίνουσα.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα.

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο.

1. Για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής καταβλήθηκε το νόμιμο, σύμφωνα με τα άρθρα 363 ν. 4412/2016 και 5 πδ 39/2017, παράβολο ποσού 1.020,81 ευρώ με βάση την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης (κωδικός

Αριθμός απόφασης: 242/2025

ηλεκτρονικού παραβόλου: ...).

2. Με τη Διακήρυξη με αριθμό πρωτ. .../...-...-2022 η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε ανοικτό διεθνή ηλεκτρονικό διαγωνισμό για την ανάδειξη αναδόχου της σύμβασης παροχής υπηρεσιών «...» εκτιμώμενης αξίας ... ευρώ, χωρίς ΦΠΑ. Η Διακήρυξη αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις .../.../2022 (ΑΔΑΜ: ...) και στο ΕΣΗΔΗΣ, μέσω του οποίου διενεργείται ο διαγωνισμός με συστημικό α/α ...,2. Ως κριτήριο ανάθεσης ορίστηκε αυτό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς με βάση την τιμή και ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών η ...η/.../2022.

3. Στον διαγωνισμό συμμετείχαν υποβάλλοντας προσφορά η προσφεύγουσα με την αρχική επωνυμία «...», η οποία τροποποιήθηκε σε «...» (ανακοίνωση ΓΕΜΗ με αριθμό πρωτ. .../...-...-2023), καθώς επίσης και η παρεμβαίνουσα. Με το Πρακτικό 1 η Επιτροπή Διαγωνισμού εισηγήθηκε την απόρριψη και των δύο προσφορών που υποβλήθηκαν λόγω πλημμελειών των τεχνικών και οικονομικών προσφορών και τη ματαίωση του διαγωνισμού. Με την απόφασή της με αριθμό .../2022 η Οικονομική Επιτροπή της αναθέτουσας αρχής δεν επικύρωσε το παραπάνω πρακτικό και ανέδειξε προσωρινή ανάδοχο της σύμβασης την ήδη προσφεύγουσα ως μειοδότη.

4. Στη συνέχεια, κλήθηκε η προσφεύγουσα να υποβάλει δικαιολογητικά κατακύρωσης. Με το Πρακτικό 2 η Επιτροπή Διαγωνισμού, αφού έλεγξε τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, εισηγήθηκε την κατακύρωση του αποτελέσματος του διαγωνισμού στην προσφεύγουσα. Το Πρακτικό 2 της Επιτροπής Διαγωνισμού επικυρώθηκε με την απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της αναθέτουσας αρχής με αριθμό .../2023.

5. Η ήδη παρεμβαίνουσα άσκησε κατά της παραπάνω απόφασης προδικαστική προσφυγή με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 1259/17-8-2023, επί της οποίας δεν εκδόθηκε απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ. Κατόπιν άσκησης αίτησης ακύρωσης – αναστολής, το Διοικητικό Εφετείο ... ακύρωσε τη σιωπηρή απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής και ανέπεμψε την υπόθεση στην ΕΑΔΗΣΥ με την απόφαση με αριθμό .../2024.

6. Με την απόφαση του παρόντος Κλιμακίου με αριθμό Σ.../2024 έγινε δεκτή η προδικαστική προσφυγή της ήδη παρεμβαίνουσας ... με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 1259/17-8-2023 και ακυρώθηκαν οι αρχικές αποφάσεις της αναθέτουσας αρχής για ανάδειξη προσωρινού και οριστικού αναδόχου τόσο ως προς την απόρριψη

Αριθμός απόφασης: 242/2025

της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, όσο και ως προς την αποδοχή της προσφοράς της ήδη προσφεύγουσας

7. Κατά της παραπάνω απόφασης του παρόντος Κλιμακίου με αριθμό Σ.../2024 ασκήθηκε αίτηση ακύρωσης – αναστολής από την ήδη προσφεύγουσα, επί της οποίας δεν προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου έκδοση απόφασης του Διοικητικού Εφετείου ... μέχρι τον χρόνο εξέτασης της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής. Κατά τους ισχυρισμούς δε της προσφεύγουσας το αίτημά της για έκδοση προσωρινής διαταγής αναστολής της διαγωνιστικής διαδικασίας απορρίφθηκε.

8. Με την απόφαση της αναθέτουσας αρχής με αριθμό .../2024, η οποία εκδόθηκε σε συμμόρφωση με την προαναφερθείσα απόφαση του παρόντος Κλιμακίου, επικυρώθηκε το Πρακτικό III της Επιτροπής Διαγωνισμού, ανακλήθηκαν οι αρχικές αποφάσεις ανάδειξης προσωρινού αναδόχου και κατακύρωσης και ανακηρύχθηκε προσωρινή ανάδοχος της σύμβασης η παρεμβαίνουσα Με την προσβαλλόμενη απόφαση της αναθέτουσας αρχής επικυρώθηκε το Πρακτικό IV της Επιτροπής Διαγωνισμού για τον έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης της παρεμβαίνουσας και της κατακυρώθηκε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού. Η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε στους διαγωνιζόμενους στις .../.../2024.

9. Η προσφεύγουσα, ως προσφέρουσα που δεν έχει αποκλειστεί οριστικά από τον διαγωνισμό, αφού εκκρεμεί η αίτησή ακύρωσής της κατά της προαναφερθείσας απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ, ασκεί την προδικαστική προσφυγή με έννομο συμφέρον προβάλλοντας λόγους ακύρωσης της απόφασης κατακύρωσης του αποτελέσματος του διαγωνισμού στον μόνο άλλο συμμετέχοντα οικονομικό φορέα.

10. Η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε την προδικαστική προσφυγή στον θιγόμενο οικονομικό φορέα στις 24/12/2024, αλλά δεν υπέβαλε απόψεις επ' αυτής εντός της αποκλειστικής δεκαπενθήμερης προθεσμίας του άρθρου 365 παρ. 1 και 8 ν. 4412/2016. Στις 15/1/2025 υπέβαλε έγγραφο με αριθμό πρωτ. .../15-1-2025 και με το εξής περιεχόμενο: *«Κατόπιν της ανωτέρω προδικαστικής προσφυγής που μας κοινοποιήθηκε ηλεκτρονικά στις 23-12-2024, σας ενημερώνουμε ότι εμμένουμε στις απόψεις μας σύμφωνα με την υπ' αρ. .../2024 Απόφασης της ... Επιτροπής του ...».*

Αριθμός απόφασης: 242/2025

11. Η παρεμβαίνουσα κατέθεσε την παρέμβασή της νόμιμα, εμπρόθεσμα και με έννομο συμφέρον, απορριπτομένου του ισχυρισμού της προσφεύγουσας ότι η παρέμβαση είναι απαράδεκτη λόγω μη χρήσης του τυποποιημένου εντύπου (ΔΕφΘεσ/νίκης 357/2021 κ.α.).

12. Η προσφεύγουσα κατέθεσε συμπληρωματικό υπόμνημα στις 20/1/2025, η εξέταση του οποίου παρέλκει στο μέτρο που με αυτό αντικρούονται οι απόψεις, οι οποίες δεν λαμβάνονται υπόψη λόγω εκπροθέσμου. Ωστόσο, για την τήρηση της εφαρμοστέας στην ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ διαδικασία αρχής της αντιμωλίας (ΕΑ ΣτΕ 51/2021, ΔΕφΠειρ 43/2022), το συμπληρωματικό υπόμνημα της προσφεύγουσας λαμβάνεται υπόψη κατά το μέρος του που αντικρούονται οι ισχυρισμοί της παρέμβασης. Το συμπληρωματικό υπόμνημα της παρεμβαίνουσας που κατατέθηκε στις 24/1/2025 προς αντίκρουση του παραπάνω συμπληρωματικού υπομνήματος της προσφεύγουσας δεν λαμβάνεται υπόψη, διότι ο νόμος δεν προβλέπει τέτοια αντίκρουση.

13. Η Διακήρυξη, η οποία αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει τόσο τους τρίτους, προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και τον αναθέτοντα φορέα που υποχρεούται μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τους όρους της (βλ. ενδεικτικά αποφάσεις ΣτΕ 1217/2018, σκ. 5, 2434/2017, σκ. 5, 1086/2015, σκ. 5, 4901/2014, σκ. 8, 2551/2013, 5022/2012, 2635/2009, ΕΑ ΣτΕ 15/2021, 352/2016, 53/2011, 241/2020, Πράξεις VI Τμήματος ΕλΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224/2007, 78/2007, 19/2005 και αποφάσεις 7ου Τμ. Ε.Σ 539/2024, 2106/2021 κ.α.) ορίζει τα εξής με τις κρίσιμες για την επίλυση της παρούσας διαφοράς διατάξεις:

«2.2.3 Λόγοι αποκλεισμού. Αποκλείεται από τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης (διαγωνισμό) οικονομικός φορέας, εφόσον συντρέχει στο πρόσωπό του (εάν πρόκειται για μεμονωμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ή σε ένα από τα μέλη του (εάν πρόκειται για ένωση οικονομικών φορέων) ένας ή περισσότεροι από τους ακόλουθους λόγους: ... β) όταν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. ...

2.2.6 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι

Αριθμός απόφασης: 242/2025

οικονομικοί φορείς απαιτείται: να ασκούν το ιδιαίτερο επάγγελμα της περιγραφόμενης εργασίας (...), αποδεδειγμένα να λειτουργούν νόμιμα και να διαθέτουν αποδεδειγμένα τουλάχιστον τριετή εμπειρία στην ... που Τουλάχιστον ένας από τους ... θα πρέπει να είναι δυναμικότητας μεγαλύτερης των Η έννοια της ... προϋποθέτει ότι όλες οι καταγραφές της ..., του χρόνου ..., της ... αλλά και οι ... γίνονται ... χωρίς την παρεμβολή Η απόδειξη της εμπειρίας θα προκύπτει σωρευτικά από την προσκόμιση: α. Αντίστοιχων εγγραφών στο ΓΕΜΗ όπου θα αναφέρεται η σχετική ενασχόληση. β. Την υποβολή αντίστοιχων συμβάσεων κατατεθειμένων και πιστοποιημένων αρμοδίως που να αφορούν σε ... των οποίων θα προσκομίζονται αντίγραφα των αδειών λειτουργίας στις οποίες θα μνημονεύεται ο γ. Παραστατικά από τα οποία να αποδεικνύεται η ... και συστημάτων στους ... που επικαλούνται. Ως παραστατικά εννοούνται τιμολόγια αγοράς, πιστοποιητικά ... και τεχνική περιγραφή του Σε περίπτωση προσωπικών επιχειρήσεων θα πρέπει να προσκομίζονται οι άδειες λειτουργίας στις οποίες να αναφέρονται ο ... και η Προαιρετικά μπορούν να προσκομισθούν και επιστολές των εργοδοτών των παρά πάνω ... σχετικά με την ανταπόκριση των υποψηφίων στις υποχρεώσεις τους και την ικανοποιητική εκτέλεση των συμβάσεων. ...

2.2.9 Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής. Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2.2.1 έως 2.2.8, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς δια του ΕΕΕΣ κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.2.9.1, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παραγράφου 2.2.9.2 και κατά τη σύναψη της σύμβασης δια της υπεύθυνης δήλωσης, της περ. δ' της παρ. 3 του άρθρου 105 του ν. 4412/2016.

2.2.9.2 Αποδεικτικά μέσα ... Β.4. Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν: α) αντίγραφα συμβάσεων παροχής υπηρεσιών κατά την τελευταία τριετία, με αναφορά του αντίστοιχου ποσού, της ημερομηνίας, της χρονικής διάρκειας και του δημόσιου ή ιδιωτικού παραλήπτη. Οι παροχές υπηρεσιών αποδεικνύονται: εάν ο αποδέκτης είναι αναθέτουσα αρχή/αναθέτων φορέας, με πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί ή θεωρηθεί από την αρμόδια αρχή, εάν ο αποδέκτης είναι ιδιωτικός φορέας, με βεβαίωση του αγοραστή ή, εάν τούτο δεν είναι δυνατόν, με απλή δήλωση του οικονομικού φορέα

Αριθμός απόφασης: 242/2025

3.2 Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου – Δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου. ... Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν, η αναθέτουσα αρχή καλεί τον προσωρινό ανάδοχο να προσκομίσει τα ελλείποντα δικαιολογητικά ή να συμπληρώσει τα ήδη υποβληθέντα ή να παράσχει διευκρινήσεις, με την έννοια του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης σε αυτόν».

14. Με τις προαναφερθείσες διατάξεις του άρθρου 3.2 της Διακήρυξης που αντιστοιχούν σε αυτές του άρθρου 103 παρ. 1 και 2 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 43 του ν. 4782/2021, διαμορφώθηκε η διαδικασία υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης του προσωρινού αναδόχου. Συγκεκριμένα, το άρθρο 103 παρ. 2 ν. 4412/2016, όπως ισχύει, επιβάλλει στην αναθέτουσα αρχή την υποχρέωση να καλεί τον προσωρινό ανάδοχο να προσκομίσει τα ελλείποντα ή να συμπληρώσει τα ήδη υποβληθέντα δικαιολογητικά κατακύρωσης, επιτρέποντας με τον τρόπο αυτόν τη συμπλήρωση (ή την επανυποβολή) ελλιπών (πλημμελών) δικαιολογητικών που έχουν ήδη κατατεθεί στην αναθέτουσα αρχή, καθώς επίσης και την υποβολή, το πρώτον, δικαιολογητικών που ο προσωρινός ανάδοχος παρέλειψε, για οποιονδήποτε λόγο, να προσκομίσει εντός της προθεσμίας που τάχθηκε αρχικά από την αναθέτουσα αρχή. Πριν από την πιο πάνω δεύτερη πρόσκληση του προσωρινού αναδόχου, η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί να προβεί στην απόρριψη του φακέλου των δικαιολογητικών κατακύρωσης σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 4 και 5 του άρθρου 103 του ν. 4412/2016 (ΣΤΕ 1800/2022, 1894/2022 κ.α.).

15. Με τον **πρώτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής** η προσφεύγουσα ζητά την ακύρωση της προσβαλλόμενης, διότι, κατά τους ισχυρισμούς της η παρεμβαίνουσα υπέβαλε με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας, του οποίου η ισχύς έληξε στις .../.../2024 και, συνεπώς, δεν βρισκόταν σε ισχύ στις .../.../2024, οπότε η Επιτροπή Διαγωνισμού προέβη στον έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης.

16. Ο προκείμενος λόγος της προδικαστικής προσφυγής είναι απορριπτέος, διότι δεν βρίσκει έρεισμα στις διατάξεις του νόμου και της Διακήρυξης. Ειδικότερα, από τις προπαρατεθείσες διατάξεις του άρθρου 2.2.9 της Διακήρυξης, οι οποίες αντιστοιχούν σε αυτές του άρθρου 104 παρ. 1 ν.

Αριθμός απόφασης: 242/2025

4412/2016, προκύπτει ότι, για την παραδεκτή συμμετοχή τους στον διαγωνισμό, οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις προς τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης και να αποδεικνύουν της εκπλήρωσή τους κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς τους, υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης (υποβολή των δικαιολογητικών του άρθρου 80 ν. 4412/2016) και σύναψης της σύμβασης. Έτσι, κατά το στάδιο της κατακύρωσης απαιτείται, αλλά και αρκεί, να υποβληθούν από τον προσωρινό ανάδοχο, μεταξύ άλλων, πιστοποιητικά ότι είναι ασφαλιστικά ενήμερος σε δύο χρόνους, αυτόν της **υποβολής της προσφοράς και αυτόν της υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης** (πρβλ. ΟλΣτΕ 2523/2022, ΣτΕ 1939/2022, ΔΕφΧανίων 30/2024), χωρίς να είναι κρίσιμος ο χρόνος εξέτασης των δικαιολογητικών κατακύρωσης από την Επιτροπή Διαγωνισμού, η ημερομηνία συνεδρίασης, άλλωστε, της οποίας, πέραν του ότι δεν προβλέπεται ως κρίσιμος χρόνος στο άρθρο 2.2.9 της Διακήρυξης, δεν ανάγεται στη σφαίρα ευθύνης του προσωρινού αναδόχου.

17. Στην προκείμενη περίπτωση, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του ηλεκτρονικού φακέλου του διαγωνισμού, η παρεμβαίνουσα, κατόπιν κλήσης της αναθέτουσας αρχής με ημερομηνία 11/11/2024, υπέβαλε φάκελο δικαιολογητικών κατακύρωσης στις 20/11/2024, στον οποίο περιλαμβάνονταν πιστοποιητικό ασφαλιστικής ενημερότητας (αρχείο «...pdf») σε ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής προσφοράς (.../.../2022) 3.2 Ασφαλιστική ενημερότητα_...pdf και αντίστοιχο πιστοποιητικό (αρχείο «3.1 Ασφαλιστική ενημερότητα_...-...-2024 έως ...-...-2024.pdf») σε ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης (.../.../2022). Με αυτό το περιεχόμενο, τα υποβληθέντα από την παρεμβαίνουσα πιστοποιητικά ασφαλιστικής ενημερότητας κάλυπταν τα κρίσιμα, σύμφωνα με τη Διακήρυξη και τον νόμο, χρονικά σημεία υποβολής προσφοράς και υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης, ενώ από καμία διάταξη του νόμου ή της Διακήρυξης δεν απαιτείτο να ισχύουν αυτά κατά τον χρόνο ελέγχου τους από την Επιτροπή Διαγωνισμού (9/12/2024), απορριπτομένων των αντίθετων ισχυρισμών που προβάλλονται με την προδικαστική προσφυγή και το συμπληρωματικό υπόμνημα της προσφεύγουσας. Κατά συνέπεια, **ο πρώτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.**

18. Με τον **δεύτερο λόγο της προδικαστικής προσφυγής**, η προσφεύγουσα

Αριθμός απόφασης: 242/2025

προβάλλει ότι η παρεμβαίνουσα δεν απέδειξε με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης την πλήρωση του κριτηρίου τεχνικής ικανότητας του άρθρου 2.2.6 που απαιτεί τριετή εμπειρία στη ... με ..., μεταξύ των οποίων τουλάχιστον ένας (1) άνω των Κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, η παρεμβαίνουσα δεν προσκόμισε τις απαιτούμενες από το άρθρο 2.2.9.2.B.4 συμβάσεις για την τεκμηρίωση της εμπειρίας της, αλλά μονομερείς αποφάσεις αναθετουσών αρχών και αναθετόντων φορέων, οι οποίες επιπλέον δεν πληρούν τις απαιτήσεις της Διακήρυξης ως προς τη δυναμικότητα και τον τρόπο Ειδικότερα, κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, πέραν του ότι δεν προσκομίστηκαν οι οικείες συμβάσεις, οι προσκομισθείσες από την παρεμβαίνουσα αποφάσεις δεν πληρούν τις απαιτήσεις του άρθρου 2.2.6 της Διακήρυξης, διότι: α) η απόφαση με αριθμό .../2018 της ... (...) δεν έχει εκδοθεί εντός της απαιτούμενης από το παραπάνω άρθρο τριετίας, αλλά στις .../.../2018 και, επιπλέον δεν προκύπτει από αυτή ... του ..., β) η απόφαση της ... με αριθμό .../...-...-2021 αποτελεί απόφαση παράτασης πράξης παραχώρησης ..., από την οποία δεν προκύπτει η διάρκεια της σύμβασης ούτε η ... του ..., γ) η απόφαση της ... με αριθμό .../...-...-2019 επίσης, δεν αναφέρει την ... του ..., δ) η απόφαση με αριθμό .../...-...-2022 αφορά σε διάστημα μετά τη διενέργεια του προκείμενου διαγωνισμού, ήτοι από τις .../.../2022 έως τις .../.../2024, ενώ δεν προκύπτει ούτε από αυτήν η ... του ..., ε) τα πρακτικά του ... με αριθμούς .../...-...-2019, .../...-...-2021 και .../...-...-2023 για την παραχώρηση ... στον ... δεν αφορούν ... με Επιπρόσθετα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η παρεμβαίνουσα δεν προσκόμισε την απαιτούμενη από το άρθρο 2.2.9.2.B.4 της Διακήρυξης βεβαίωση παροχής των υπηρεσιών της σύμβασης με την ... που επικαλείται, μεταξύ άλλων, για την απόδειξη της εμπειρίας της.

19. Η παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται ότι οι μονομερείς αποφάσεις παραχώρησης χρήσης ... σε ..., τις οποίες προσκόμισε, συνιστούν συμβάσεις παραχώρησης. Επικουρικά, επικαλείται τις διατάξεις του άρθρου ... παρ. ... του ν. .../2001, σύμφωνα με το οποίο η απλή χρήση ... σε ... παραχωρείται με μονομερή πράξη του αρμοδίου οργάνου. Περαιτέρω, η παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται ότι για την απόδειξη της ... των ... προσκόμισε, σύμφωνα με τη Διακήρυξη, πιστοποιητικό ΓΕΜΗ, βεβαιώσεις νόμιμης λειτουργίας και παραστατικά εγκατάστασης και ... στους επίμαχους

Αριθμός απόφασης: 242/2025

20. Από τον συνδυασμό των προπαρατεθεισών διατάξεων των άρθρων 2.2.6 και 2.2.9.2.B.4 της Διακήρυξης προκύπτει ότι, για την παραδεκτή συμμετοχή τους στον διαγωνισμό, οι οικονομικοί φορείς όφειλαν να διαθέτουν τουλάχιστον τριετή εμπειρία στην που λειτουργούν με ..., ένας (1) τουλάχιστον από τους οποίους έπρεπε να έχει δυναμικότητα μεγαλύτερη των Για την απόδειξη της εμπειρίας τους οι οικονομικοί φορείς όφειλαν να προσκομίσουν σωρευτικά, κατά ρητό όρο της Διακήρυξης, πιστοποιητικό ΓΕΜΗ για την άσκηση της σχετικής δραστηριότητας, άδειες λειτουργίας των ... και αντίγραφα συμβάσεων παροχής υπηρεσιών ... και ... τους. Και ναι μεν το άρθρο 2.2.6 δεν ορίζει την περίοδο αναφοράς εντός της οποίας θα έπρεπε να έχει αποκτηθεί η εμπειρία, αλλά το άρθρο 2.2.9.2.B.4 απαιτεί την προσκόμιση συμβάσεων παροχής υπηρεσιών κατά την τελευταία τριετία. Ωστόσο, καμία από τις παραπάνω διατάξεις δεν προσδιορίζει ειδικότερα ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό των επικαλούμενων συμβάσεων, ελάχιστη απαιτούμενη διάρκεια κάθε μίας από αυτές ή εάν αυτές θα έπρεπε να έχουν υπογραφεί, εκτελεστεί ή/και ολοκληρωθεί εντός της τελευταίας αυτής τριετίας. Επιπρόσθετα, το άρθρο 2.2.9.2.B.4 απαιτεί να αποδεικνύεται η παροχή των υπηρεσιών με αντίστοιχα πιστοποιητικά, εφόσον ο αποδέκτης τους είναι αναθέτουσα αρχή ή αναθέτων φορέας.

21. Με τα παραπάνω δεδομένα, οι οικονομικοί φορείς όφειλαν να επικαλεστούν και να αποδείξουν τριετή εμπειρία στο αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης και να προσκομίσουν, μεταξύ άλλων, σχετικές συμβάσεις και τα αντίστοιχα πιστοποιητικά παροχής των υπηρεσιών των επικαλούμενων συμβάσεων, οι οποίες απαιτείτο, αλλά και αρκούσε, να εκτείνονται εν μέρει ή στο σύνολό τους εντός της τελευταίας τριετίας που καταλαμβάνει το διάστημα από τον μήνα Δεκέμβριο 2019 έως και τον μήνα Δεκέμβριο 2022, εφόσον η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών είχε οριστεί στις .../.../2022.

22. Από τα στοιχεία του ηλεκτρονικού φακέλου του διαγωνισμού προκύπτει ότι η παρεμβαίνουσα προσκόμισε, μεταξύ άλλων, με τον φάκελο δικαιολογητικών κατακύρωσης:

A) Σύμβαση με την ... με αριθμό .../2018 και με αντικείμενο την παραχώρηση ... στη ... για την εκμετάλλευσή του ως Η διάρκεια της σύμβασης είναι και τριανταεξάμηνη από την υπογραφή της στις .../.../2018 και έως τις .../.../2021.

B) Απόφαση με αριθμό πρωτ. .../...-...-2021 για την παράταση της παραπάνω σύμβασης έως τις .../.../2022.

Αριθμός απόφασης: 242/2025

Γ) Σύμβαση με την ... με αριθμό .../2019 και με αντικείμενο την παραχώρηση στον ... «...». Η διάρκεια της σύμβασης είναι τριετής από τις .../.../2019 έως τις .../.../2022 και

Δ) Απόφαση με αριθμό .../...-...-2022 για την παράταση της παραπάνω σύμβασης έως .../.../2024.

23. Με τα δεδομένα αυτά και ενόψει όσων έγιναν δεκτά παραπάνω, οι παραπάνω δύο (2) συμβάσεις παραχώρησης ... του ... για τη λειτουργία ..., η διάρκεια των οποίων, κατόπιν της παράτασής τους, ανήλθε σε τέσσερα (4) και πέντε (5) έτη αντίστοιχα και εκτεινόταν και στην τριετία 12/2019-12/2022, καλύπτουν κατ' αρχήν την απαίτηση των άρθρων 2.2.6 και 2.2.9.2.B.4 για τεκμηρίωση της τριετούς εμπειρίας του οικονομικού φορέα με την προσκόμιση σχετικών συμβάσεων, απορριπτομένων των αντίθετων ισχυρισμών της προσφεύγουσας.

24. Ωστόσο, όπως προαναφέρθηκε, οι διαγωνιζόμενοι όφειλαν να αποδείξουν, πέραν της διάρκειας και το αντικείμενο της εμπειρίας τους στη λειτουργία ... με ... και ..., καθώς επίσης και ότι ένας (1) εξ αυτών ήταν δυναμικότητας μεγαλύτερης των Επίσης, όφειλαν να προσκομίσουν πιστοποιητικά παροχής των υπηρεσιών των συμβάσεων που επικαλούνται. Η παρεμβαίνουσα προσκόμισε, για την τεκμηρίωση της ... των ... στη ... της ... τιμολόγια αγοράς ... και συστημάτων ..., βεβαίωση εγκατάστασης του προμηθευτή και τεχνική περιγραφή (αρχεία «...», «...», «...», «...» και «...»). Έτσι, απέδειξε, σύμφωνα με τη Διακήρυξη, την ... των παραπάνω ..., απορριπτομένων των αντίθετων ισχυρισμών της προσφεύγουσας.

25. Ωστόσο, από κανένα στοιχείο των δικαιολογητικών κατακύρωσης δεν προκύπτει η δυναμικότητα των παραπάνω ... του ..., ούτε η παρεμβαίνουσα υποδεικνύει με την παρέμβασή της κάποιο συγκεκριμένο τέτοιο στοιχείο, αλλά περιορίζεται στον αόριστο ισχυρισμό ότι από το σύνολο των δικαιολογητικών προκύπτει ότι πληρούνται οι απαιτήσεις της Διακήρυξης. Επιπρόσθετα, όπως βάσιμα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, κατά παράβαση της απαίτησης του προπαρατεθέντος άρθρου 2.2.9.2.B.4, η παρεμβαίνουσα δεν προσκόμισε πιστοποιητικό του αναθέτοντος φορέα (...) για την παροχή των επίμαχων υπηρεσιών, παρά μόνο δήλωσή της ότι ζήτησε μεν, αλλά δεν έχει λάβει το οικείο πιστοποιητικό του αναθέτοντα φορέα (αρχείο «...»). Επικαλείται δε η παρεμβαίνουσα παλαιότερο τέτοιο πιστοποιητικό της ... με ημερομηνία

Αριθμός απόφασης: 242/2025

10/5/2021, η οποία, όμως, δεν καλύπτει ολόκληρο το διάστημα παροχής των υπηρεσιών που επικαλείται για απόδειξη της εμπειρίας της.

26. Περαιτέρω, όσον αφορά στον ... της ..., όπως βάσιμα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η παρεμβαίνουσα, κατά παράβαση των άρθρων 2.2.6 και 2.2.9.2.B.4 της Διακήρυξης, δεν υπέβαλε συμβάσεις παραχώρησης με αντισυμβαλλόμενο το Οι ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας ότι προσκόμισε μονομερείς αποφάσεις του ..., οι οποίες συνιστούν συμβάσεις, καθώς επίσης και ότι ο ν. .../2001 προβλέπει την παραχώρηση ... των ... με μονομερή απόφαση του αρμοδίου οργάνου είναι απορριπτέοι, ενόψει των ρητών παραπάνω όρων της Διακήρυξης που απαιτούν την προσκόμιση συμβάσεων για την τεκμηρίωση της επικαλούμενης εμπειρίας από την παροχή υπηρεσιών λειτουργίας ..., τους οποίους απεδέχθη η παρεμβαίνουσα με την ανεπιφύλακτη συμμετοχή της στον διαγωνισμό. Επομένως, η εμπειρία της παρεμβαίνουσας από τη λειτουργία του ... στον ... δεν αποδείχθηκε σύμφωνα με τη Διακήρυξη λόγω μη προσκόμισης των απαιτούμενων συμβάσεων, χωρίς τις οποίες δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη η οικεία βεβαίωση καλής εκτέλεσης του ... με αριθμό πρωτ. .../...-...-2023 και οι σχετικές άδειες λειτουργίας, παρά το γεγονός ότι από αυτές προκύπτει ότι η χωρητικότητα των ... καλύπτει την απαίτηση της Διακήρυξης για τουλάχιστον

27. Σε κάθε περίπτωση, όπως βάσιμα προβάλλει η προσφεύγουσα, όσον αφορά στον επίμαχο ..., η ... του δεν τεκμηριώνεται σύμφωνα με τη Διακήρυξη, διότι έχει προσκομιστεί μόνο βεβαίωση της ... για την προμήθεια και εγκατάσταση ολοκληρωμένου ... (...) του ... (αρχείο «...»), χωρίς η ... να προκύπτει από τα υπόλοιπα απαιτούμενα στοιχεία, και ιδίως από τιμολόγια αγοράς που απαιτούνται από το άρθρο 2.2.6 της Διακήρυξης σωρευτικά με τα πιστοποιητικά εγκατάστασης (*«Ως παραστατικά εννοούνται τιμολόγια αγοράς, πιστοποιητικά εγκατάστασης και τεχνική περιγραφή του συστήματος»*).

28. Με όλα τα παραπάνω δεδομένα, κατά τους βάσιμους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, η παρεμβαίνουσα δεν απέδειξε σύμφωνα με τη Διακήρυξη ότι πληροί το κριτήριο εμπειρίας του άρθρου 2.2.6 της Διακήρυξης, διότι: α) όσον αφορά στην εμπειρία από την παροχή υπηρεσιών ... στον ... δεν προσκομίστηκε πιστοποιητικό του αναθέτοντος φορέα για την παροχή των υπηρεσιών σύμφωνα με το άρθρο 2.2.9.2.B.4, β) σε κάθε περίπτωση δεν αποδείχθηκε η χωρητικότητα των ..., οπότε δεν τεκμηριώθηκε ότι αυτοί

Αριθμός απόφασης: 242/2025

καλύπτουν την απαίτηση της Διακήρυξης για εμπειρία από τουλάχιστον έναν (1), γ) όσον αφορά στην εμπειρία από την παροχή υπηρεσιών ... στον ... δεν προσκομίστηκαν συμβάσεις και δεν αποδείχθηκε η ... λειτουργία, οπότε δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη για την κάλυψη της απαίτησης ενός (1) τουλάχιστον ... χωρητικότητας τουλάχιστον

29. Ενόψει, όμως, όσων έγιναν δεκτά στις προηγούμενες σκέψεις, οι παραπάνω πλημμέλειες του φακέλου δικαιολογητικών κατακύρωσης δεν καθιστούν την προσφορά της παρεμβαίνουσας απορριπτέα άνευ ετέρου, αλλά υποχρεώνουν την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με τα άρθρα 3.2 της Διακήρυξης και 103 ν. 4412/2016, να την καλέσει να υποβάλει δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της πλήρωσης του επίμαχου κριτηρίου τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, σύμφωνα με τα προπαρατεθέντα άρθρα 2.2.6 και 2.2.9.2.B.4 της Διακήρυξης. Η δε ΕΑΔΗΣΥ δεν μπορεί να υποκαταστήσει την αναθέτουσα αρχή στην άσκηση της παραπάνω αρμοδιότητας. Κατά συνέπεια, **ο δεύτερος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός** και η υπόθεση να αναπεμφθεί στην αναθέτουσα αρχή, προκειμένου να ασκήσει την αρμοδιότητά της, σύμφωνα με τα άρθρα 3.2 της Διακήρυξης και 103 ν. 4412/2016.

30. Με τον **τρίτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής** η προσφεύγουσα προβάλλει ότι, κατά παράβαση της απαίτησης του άρθρου 2.2.6 της Διακήρυξης, η παρεμβαίνουσα δεν προσκόμισε άδειες λειτουργίας των ... που επικαλέστηκε για την απόδειξη της εμπειρίας της, στις οποίες να αναφέρονται ο αριθμός των ... και η ... λειτουργία. Με το συμπληρωματικό υπόμνημα η προσφεύγουσα προβάλλει ότι με τον όρο «προσωπικές επιχειρήσεις» ο προπαρατεθείς όρος του άρθρου 2.2.6 της Διακήρυξης εννοεί τις ατομικές επιχειρήσεις, καθόσον «*ο έντονος προσωπικός χαρακτήρας των ατομικών επιχειρήσεων, όπου κάτοχος της ατομικής επιχείρησης είναι ένα μόνο φυσικό πρόσωπο και κάτοχος όλης της περιουσίας της, αλλά έχει και απεριόριστη ευθύνη, καθιστά ευχερή την ερμηνεία του ανωτέρου όρου ως αναφορά στις ατομικές επιχειρήσεις, όπως η παρεμβαίνουσα*». Κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, τα παραπάνω έχουν κριθεί με την απόφαση του παρόντος Κλιμακίου με αριθμό Σ.../2024.

31. Το άρθρο 2.2.6 της Διακήρυξης απαιτεί, για την απόδειξη της εμπειρίας διαγωνιζόμενου οικονομικού φορέα με μορφή προσωπικής εταιρείας, την προσκόμιση, μεταξύ άλλων, άδειας λειτουργίας (ήδη γνωστοποίησης λειτουργίας) των ... που διαχειριζόταν ο διαγωνιζόμενος οικονομικός φορέας,

Αριθμός απόφασης: 242/2025

στην οποία να αναφέρονται ο αριθμός των ... και η ... λειτουργία (βλ. ΕΑΔΗΣΥ Σ1272/2024, σκ. 29 *ad hoc*). Ο παραπάνω όρος της Διακήρυξης δεν αναφέρεται σε ατομικές επιχειρήσεις, όπως αβάσιμα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, αλλά σε προσωπικές εταιρείες, αφού με τον νομικό όρο «προσωπική» αντιδιαστέλλονται οι εταιρείες της μορφής αυτής προς τις κεφαλαιουχικές. Σύμφωνα δε με τις οικείες διατάξεις του Έβδομου Μέρους – Προσωπικές Εμπορικές Εταιρείες του ν. 4072/2012 (Α' 86) ο παραπάνω όρος περιλαμβάνει την ομόρρυθμη, την ετερόρρυθμη και την αφανή εταιρεία, καθώς επίσης και την κοινοπραξία, όχι, όμως, και την ατομική επιχείρηση. Επομένως, ο όρος «προσωπική επιχείρηση» του άρθρου 2.2.6 της Διακήρυξης δεν μπορεί να αναφέρεται στις ατομικές επιχειρήσεις, οι οποίες δεν χαρακτηρίζονται σε κανένα πλαίσιο ως «προσωπικές».

32. Ενόψει των παραπάνω, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι η παρεμβαίνουσα, ως ... επιχείρηση, όφειλε να προσκομίσει άδεια λειτουργίας των ... που διαχειριζόταν, στην οποία να αναφέρονται ο αριθμός των ... και η ... είναι απορριπτός, διότι δεν βρίσκει έρεισμα στη Διακήρυξη που επιβάλλει την υποχρέωση αυτή για τους διαγωνιζόμενους οικονομικούς φορείς με τη μορφή προσωπικής εταιρείας. Με τον τρόπο αυτό έχει ερμηνευθεί η διάταξη αυτή και με την απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ Σ.../2024 (βλ. σκ. 29: «για την απόδειξη της εμπειρίας διαγωνιζόμενου οικονομικού φορέα με μορφή προσωπικής εταιρείας...»), η οποία, εφόσον δεν έχει ακυρωθεί, εξακολουθεί να ισχύει και να δεσμεύει και το παρόν Κλιμάκιο, απορριπτομένων των αντίθετων ισχυρισμών της προσφεύγουσας. Κατά συνέπεια, **ο τρίτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.**

33. Επειδή, κατόπιν των παραπάνω, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή, η παρέμβαση να απορριφθεί και να διαταχθεί η επιστροφή του καταβληθέντος από την προσφεύγουσα παραβόλου.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη και αναπέμπει στην αναθέτουσα αρχή, κατά το σκεπτικό.

Αριθμός απόφασης: 242/2025

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 31 Ιανουαρίου 2025 και εκδόθηκε στις 19 Φεβρουαρίου 2025, στην Αθήνα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ-ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΛΚΙΑΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΧΑΡΙΤΟΥ

Α/Α ΣΑΒΒΑΣ ΜΑΚΡΙΔΗΣ